

חוגים תרגיל 8 פתרון

1. ברור שאנחנו רוצים להראות ש $a = 7^{0.5} \pm 1$ לא לא פריק, $norm(a) = 6$
- $$6 = (7^{0.5} + 1) * (7^{0.5} - 1) = (2 + 7^{0.5})(-2 + 7^{0.5})(3 + 7^{0.5})(-3 + 7^{0.5}) = 2 * 3$$
2. נוכיח 2- לא פריק. נניח בשלילה שהוא כן $-2 = A * B$ של הנורמה של A מחלקת את הנורמה של -2 לכן A הוא ± 1 או ± 2 וסיימנו
- נוכיח 3 אי פריק. הנורמה של 3 היא 9 שוב נניח בשלילה $3 = A * B$ שוב $3 = a + 0$ אז $a=3$ כי אחרת נקבל סתירה לתכונת קושי. ושוב מה שמחלק את 9 זה רק 3 ו1 אז $a=3$ וסיימנו שוב
- נוכיח $(-6)^{0.5}$ אי פריק. הנורמה 6. נניח בשלילה $B * A = (-6)^{0.5}$ לכן A, B קטנים מ 6 לכן המקדם של $(-6)^{0.5}$ אפס אבל זאת סתירה וסיימנו שוב ושוב.
- נוכיח שהגורמים לא חברים, וכן לצערינו הרב (כה רב) $\frac{(-6)^{0.5}}{2}, \frac{2}{3}$ לא נמצאים בחוג ולכן אין A הפיך כך ש $A = 2, 3 * A = (-6)^{0.5}$ ולכן הגורמים שלנו לא חברים.
- $(-6)^{0.5} < -2 > = -2a - 2b$ אממה, $< -2 > \notin (-6)^{0.5} * < 3 >$ אבל $< -2 >^2 = -54 \in (-6)^{0.5} * < 3 >$ לכן 2- לא ראשוני. טרגדיה.
- $(-6)^{0.5} < 3 > = 3a + 3b$ אממה, $< 3 > \notin (-6)^{0.5} * < -2 >$ אבל $< 3 >^2 = -24 \in (-6)^{0.5} * < -2 >$ לכן 2- לא ראשוני. עוד טרגדיה.
- 2,3 לא שייכים לאידיאל שנוצר עי $(-6)^{0.5}$ אבל 6 כן. לכן $(-6)^{0.5}$ לא ראשוני, הכתובת הייתה על הקיר...
3. $(x^2 - z^2) \text{mod} \langle xy + z^2 \rangle = x^2 - xy x^2 - z^2 = (x + z)(x - z) \in F(x, y, z)$
- לכן בחוג $\frac{F(x,y,z)}{\langle xy-z^2 \rangle}$ יש שני פירוקים לאותו דבר: $(x+z)(x-z)$, $x(x-y)$, נרצה להראות שבחוג המנה אין גורם משותף בין x לבין $(x+z)$, $(x-z)$. לפי איזו 1 $\frac{F(x,y,z)}{\langle xy-z^2 \rangle} \cong F[x, y, \sqrt{xy}]$ ולכן x הוא אי פריק כי הוא חזקה של 1. נראה ש $x \pm \sqrt{xy}$ לא מתקיים. אם זה כן מתקיים אז $x \pm 1/\sqrt{xy}$ הוא המנה אבל הוא לא שייך לחוג. ולכן $x \pm \sqrt{xy}$ לא מתקיים. ולכן הפירוקים שונים ולכן החוג שלנו הוא לא UFD משל.
3. א. R תחום שלמות, לפי משפט האיזו זה $\frac{R}{Ra} = \frac{R}{Rab}$ ולכן $\frac{R}{Ra} = \left| \frac{R}{Ra} \right| * \left| \frac{Ra}{Rab} \right|$ נראה ש $\frac{R}{Ra} = \frac{R}{Rab}$ זה נכון כי האיזו $f(ak + Rab) = k + Rb$ הוא חתע ועל כי $k|ab$ לכן $N(ab) = \left| \frac{R}{Rab} \right| = \left| \frac{R}{Ra} \right| * \left| \frac{Ra}{Rab} \right| = \left| \frac{R}{Ra} \right| * \left| \frac{R}{Rab} \right|$ משל.
- ב. $N(5)N(2) = 10 \neq 0$ ולכן $\frac{z}{\langle 5 \rangle} = 5 N(2) = 2$ ו $N(5)N(2) \neq N(0) = 2 \frac{z}{10z}$
4. $Z[i]/\langle 3+i \rangle \cong Z/10Z$, נגידר הומומורפיזם $f(a+bi) = (a-3b) \text{mod} 10$ ברור שזה הומומורפיזם. נראה חתע ועל. על קל, נבחר $b=0$, $a=1,2,3,4,5,6,7,8,9,0$ וקיבלנו את כל 10Z חתע: נניח בשלילה 2 מקורות לאיבר אחד. $(a_2 - 3b_2 + 3b_1 - a_1) \text{mod}(10) = 0$ $3+i | (a_2 - a_1) - 3(b_2 - b_1) \rightarrow 3+i | (a_2 - a_1 + (b_2 - b_1))$ ולכן $x_2 \text{mod}(3+i) = x_1 \text{mod}(3+i)$ שזו הן אפס אבל 2 ו5 אינם אפס ומכפלתם כן. נראה ש $Z[i]/7Z$ הוא תחום שלמות ולכן 7 ראשוני. יהי A, B $d^2 + c^2 = A, B \rightarrow d^2 + c^2 = 0$ אבל אין סכום ריבועים שמתאפסים לא טרוויאלים ב $Z/7Z$ ולכן קיבלנו תחום שלמות ו ראשוני.

5. נניח R UFD נגדיר את $\mu(a) = \#$ הראשוניים בפירוק. אם $a|b$ אז כל ראשוני b נמצא ב a ולכן $\mu(a) \leq \mu(b)$ אם $\mu(a) = \mu(b)$ וגם $a|b$ יש להם אותם ראשוניים עד כדי חבורות אז $a \sim b$. בפרט אם $\mu(a) = 0$ אז אין לו גורמים ראשוניים בפירוק ו $a|0$ לכן $a \sim 0$ משל.

6. $x^a \in R$ נוכיח ש r שייך ל R וגם $x^{1/r!} \in R$ ולכן מסגירות לכפל נקבל $x^a * x^{(1/r)} = x^{(a/r)} \in R$ נקבל ל a שייך ל R ושוב מסגירות לכפל לכל a שייך ל R כל איבר ב R הוא סכום של כנל ולכן אם יש איבר ב R יש לו מכנה לשבר מצומצם מקסימלי ולכן הוא שייך ל R כלשהו ושם הוא סכום של כאלה וסיימו.

ב. $x \in F[x] = R_1 \subseteq R$ אבל $x = x^{(1/2)} * x^{(2)} = \dots = x^{(n!)} * x^{(1/(n!))}$ לכל חולקן אין פירוק סופי למכפלות איברים אי פריקים וזהו.

ג. $R_n = F[x^{(1/(n!))}] = F[y] \cong F[x] = R_1 \rightarrow R_m \cong R_n \cong R_1$ אבל החוגים הללו הם תחומי פריקות יחידה R לא ולכן הם לא אזומורפים